

Hombr. 12/25

Förslag
till utdikning av mark tillhörande

Molnsätra, Ulfsätra och Kallhäll
i Järfälla socken och Stockholms län

Upprättat år 1924 av

Nils Risberg
Statens Lantbruksingenjör.

avd. I

= L.H.B.

Fastighet	Re- gis- ter num- mer	icke sö kan de.	N a m n.	Deltager i			
				avdelning I med en re- lativ kostnad av L. 0025503			
				Förbät- tings- värde.	Kost- nad.	Pro- cent.	
				kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	cent.
Kallhäll	1		J.&C.G. Bolinders Me- kaniska verkstads A.B.	1013	60	1107	42 69.65
"	1		"				
Ulfsåtra	1		"				
Mölnåtra	1		G.F. Berndes sterbhus.				
Kallhäll			Stockholm-Wästerås- Bergslagens Järnvägar.	441	70	482	58 30.35
Summa:				1455	30	1590	100.00

grävningskostnaden i

avdelning II med en relativ kostnad av L. 557424.						avdelning III med en relativ kostnad av L. 0098987						Summa		Deltager i för- rättningskostnaden			
Förbät- tings- värde						Förbät- tings- värde						nings kost- nad.		nings pro- cent i hela före- taget			
Kost- nad.						Kost- nad.						pro- cent		Förbät- tings- värde			
pro- cent						pro- cent						kost- nad.		pro- cent			
kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre	kr. Öre
1980	50	1265	92	36.80								1107	42	8.14	1455	30	9.50
3082	60	1970	43	57.28	3843	3881	04	4529	5851	47	43.02	6925	60	45.20	1532	320	80.47
318	80	203	65	5.92	4043	4688	96	5471	4088	96	34.48	4633	-	30.30	241	85	
86					8469	8570	-	100.-	13600	-	100.-	1532	320	100.00	804	79	

Kallhäll den 16 juli 1924.

Nils Risberg.

Statens Lantbruksingenjör.

Alb. Åberg. C.O. Pettersson.

Biträdande gode män.

U t l ä t a n d e.

Synemännens utlåtande rör

rende utdikning av vattenskadad

mark tillhörande Molnsåtra, Ulf

såtra och Kallhäll i Järfälla

söcken och Stockholms län, avgif

vit vid syneförrättningen enligt

vattenlagen år 1924.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget

kyrka/

omkring 6.0 km. nordväst om Järfälla och i sin nedre del omge

delbart intill Kallhäll järnvägsstation. Det utgöres av såväl

odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt

40.39 hektar.

Nederbördsområde.

Avdikningsområdet tillhör Hoppströms vatten

system, samt enligt Kungl. Kungörelsen den 15 april 1922 N:o

193 nederbördsområdet N:o 61.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes

resolution av den 16 maj 1923 förordnades undertecknad att hand-
lägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i an-
slutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid
sammanträde i Örendet framställda yrkanden föreliggande plan
för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör be-
traktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmel-
serna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Solnsåtra-Käll-
hålls torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning
eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält
och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikeynas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade
marken finnes på hithörande plankarta upptagen och har fullständig
beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark
betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1,2 meter över nu-
varande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdikey, dit vat-

ten kan ledas, med tillägg för fall för längre från avloppen
belägen mark.

För områdets avdikning föreslås ett gemensamt
huvudavlopp på kartan betecknat med A-B-C-D-E-F-G och tre side-
grenar på kartan betecknade med B-H, C-K och F-L och hava samt-
liga markerats med tvenne jämnloppande röda linier.

Då fördjupning av det nuvarande avloppsdikey
på sträckan 21-22 möjligen skulle kunna medföra fara för den
intill liggande banvallens bestånd har avloppet flyttats så-
att det i sitt nya läge kommer att från punkt 20+82 ligga på
gränsen mellan Källhåll och stationsområdet på en sträcka av
90 meter varefter det drages rakt nor på den vid punkt 22
föreslagna intagsbrunnen.

För minskning av kostnaden för erhållande av
avlopp genom banvallen för dikey B-H har nedre delen av detta
erhållit ett läge i det att ett 15" rör lägges från punkt
3+92 till punkt B.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Maximivattenmängden har beräknats till 180
sekl. pr km² och medelvattenmängden till 15 sekl. pr km².

Nederbürdsområdet har för olika delar

av huvudavloppet beräknats till:

För sträckan A-B-C-D 5.0 km².

" " E-F-G 3.3 "

För sådogrenarna äro nederbürdsområdena endast av ringa omfattning, varför några särskilda hydrografiska beräkningar för desamma ej ansetts erforderliga.

Följande dimensioner och fall hava föreslagits:

För sträckan A-B-C-D.

A) 23+60-22+88

Bottenbredd 0.5 meter, i berg 1.8 meter.

Sidolutning 1:1.5, i berg 10:1.

Bottenlutning 0.5:1000.

B) 22+80-22

För denna sträcka föresås tjockt ledning

av 1.0 meters kulvert i lutning 1:1000. Ledningen täckes av ett

minst 1.0 meter tjockt jordlager och förses med intagsbrunn enligt

ritning.

C) 22-19+30

Bottenbredd 0.5 meter

Sidolutning 1:1.5

Bottenlutning 0.5:1000.

D) 19+30-15+32.

Bottenbredd 0.5 meter

Sidolutning 1:1.5

Bottenlutning 0.5:1000.

E) 15+32-13

Bottenbredd 0.3 meter

Sidolutning 1:1.5

Bottenlutning 3:1000.

F) 13-12+59

Bottenbredd 0.3 meter

Sidolutning 1:1.5

Bottenlutning 20:1000.

För sträckan E-F-G.

A) 11+68-8+80.

Bottenbredd 0.3 meter.

Sidolutning 1:1.5

Bottenlutning 0.5:1000.

B) 8+80-7+40

För denna sträcka föreslås tjockt ledning

av 30 rör i lutning 2,5:1000.

Ledningen täckes av ett minst 1,0 m.

tjockt jordlager och förses med intags- och inspektionsbrunnar på sätt profilritningen närmare utvisar.

C) 7+40-1

Bottenbredd 0,3 m., i berg 1,30 meter

Sidelutning 1:1,5, i berg 10:1

Bottenlutning 0,5:1000.

D) 1+0

Bottenbredd 0,3 meter,

Sidelutning 1:1,5

Bottenlutning 4:1000.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av all i företaget ingående mark.

I den vid förretningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma

nedsagna avvigningspålarna angivna, varjento höjden över den antagna jämförelseplanen av den blivande bottenlinien vid olika flerstälsten angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå å övrigt av de upprättade sektionerna.

Arbetets utförande.

Företaget skall, om intressenterna vilja fullborda desamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan som profilritningarna och skall vara påbörjat senast inom ett år efter det denna förordning vunnit laga kraft samt vara fullbordad inom tre år efter samma tid. Har företaget inte bragts till slut inom nysannömda tid, vare frågan om företaget förfallit. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt man skulle uppstå, kan genom enaktning hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst 10 år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföra gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall

för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses

styrelse vilken enligt beslut skall bestå av två ledamöter.

Val av styrelse skall anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan till Konungens Befallningshavande, Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgärder.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konungens Befallningshavande må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Genom särskild skrivelse, vilken bifogats protokollet har Stockholm-Västerås-Bergslagens järnvägar åtagit sig att såväl utföra som bekosta nedläggning av den täkta ledningen å sträckan 22-22+80. Densamma har på grund härav ej medräknats i kostnadsförslaget.

Det arbete, som erfordras för beredande av avlopp för diket B-H genom järnvägens banvall är järnvägen jämlikt vattenlagen 7 kap. 9 § skyldig ombesörja.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall

väl vid första upptagandet som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtiende meter genomskäras för att behöda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot avloppet vända sidan än 1:1.

För erhållande av material för utfyllning på kulverten har Stockholm-Västerås-Bergslagens Järnväg enligt protokollet bifogad skrivelse erhållit medgivande att från jordvallarna å Kalihäll utan ersättning erhålla fyllning å sådan utsträckning, som kan lämpa sig. Arbetet härmed skall dock utföras på sådant sätt, att det medför minsta möjliga intrång för jordägarna.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas fixpunkter i form av inhuggna i jordfasta stenar. Deras lägen i plan samt deras der överantaget horisontalplan åro å såväl plan som profil

ningen angivna. De skola nog bevaras och få ej döljas av jord

eller annat.

Avsättning

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras, under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingenjör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola vart tredje år samt så ofta det dessomellan erfordras rensas från anhopade slam och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas, att bottenlinien erhåller det å profildröningen angivna höjdläget. Underhåll av den täckta ledningen å ströcken 22+22+80 skall åligga Stockholm-Västerås-Bergslagens Järnväg.

Dämning, anläggning av vattningsskålar m.m.

Dämning, anläggning av vattningsskålar i

avloppen eller annan åtgärd, varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller

tålas, och skall, därest skada uppstår genom deltagares påtag-

liga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Rättas ej så-

dant förhållande skyndsamt, sedan den försumlige varder därmed

anmodad, må den, som lider men av försummelsen, jämlikt vate-

tenlagen 13 kap. 16 § kalla två ojäviga män att hålla besikt-

ning och åger, sedan bristen blivit av dem vittorad, att på

den försumliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmåttning.

För bestämmande av arealen vatten-skadad mark

samt för utrönande av varje ågofigures höjdläge över medelvate-

tenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit

kartlagd och nätatvägd samt begränsad med en kurva belägen

på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för

mark belägen på längre avstånd från avloppen tilläggis erfors-

derligt fall.

Ersättningar.

Synemännen förskrive, jämlikt intressenter

nas därom gjorda uttalande, att ersättning för mark, som

för avloppens utvidgning och för jordupplag ej skall utgå.

Då Stockholm-Västerås-Bergslagens

Järnväg åtagit sig att utan kostnad för företaget utföra sträckan

22-22+00 skall någon ersättning därför ej utgå.

Då jordägaren genom särskild skri-

velse, vilken bilagts protokollet, avstått från alla ersättnings-

anspråk för förvärad torrläggning av området inom avdelning I på

grund av järnvägsstrummans otillräcklighet, för-faller järnvägen

jämlikt vattenlagen 7 kap. 10 eller 17 §§ åliggande skyldighet.

För det arbete, järnvägen ombesörjer med rörens nedläggning genom

kanvallen, skall järnvägen jämlikt ovanstående skrivelser vara be-

rättigad till ersättning.

För skada och intrång, som vid detta ut-

låtandes meddelande icke kunnat av synsätten förutses, må den som

lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning en-

ligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant an-

språk för att kunna upptagas till prövning anställas hos Vasterbyg-

dens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för fö-

retagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i an-

ledning av såkt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget

av betydelse, gäller vad i 7 kap. 87 § vattenlagen andra

stycket stadgas.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommeles angående kostnader-

nas fördelning. Hjälpigen kunnat utlösas, har förgradering va-

rit nödvändig och har densamma verkställts efter följande

grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn

till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förut-

sättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning

för varje ågorfigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa

värden för fullt torrlagda ågorfigurer, införda i kolumn 13

av värderingslängden. För ågorfigurer, vilka äro belägna högre

än 1,2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande me-

delvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en

reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund,

att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,2 meter över

nysänkad höjd, ansetts hava torrläggningsgraden 1,0 d.v.s.

de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under

ovan angivna höjdellse ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s.

deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrlägg-
ningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter uppläg-
ande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på
längre avstånd från avloppen, vinner nytta av den sedetta före-
tag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr.
hektar verkställts.

För beräkning av nuvarande värdet har
den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medel-
vattenytan ansetts i sitt nuvarande skick, värdesatta och sålunda
komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torr-
läggningsynpunkt förströadig mark, medan mark belägen ovan den
4 momentet angående "Upprättning" omrädda kurvan ansetts ur
torrläggningssynpunkt redan till en full avkastning, varför den ej
genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta un-
der förutsättning att inga andra omständigheter än otillfreds-
ställande torrläggning varit orsak till minskning i oventuellt
skärderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels,
av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning
och dels av dess höjdsläge till den försumpande vattenytan i av-
loppet, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i

fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på
grund av respektive figurers höjdsläge över sagda vattenytan.
De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i vär-
deringslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan det blivande och nuvarande
värdet eller det s.k. förbättringsvärdet finnes infört i vär-
deringslängden kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr.
hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt
ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena
samt förbättringsvärdena blivit för varje ågefigur med hänsyn
till dess ytinschäll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken, som kommer att för-
bättras genom företaget, omfattar en areal av sammanlagt
40.21 hektar.

Dess blivande värde utgör	35.605.90 kronor
" nuvarande värde utgör	20.882.70 "
Förbättringsvärde sålunda	15.323.20 kronor

Broar.

Då Sollentuna härads vägstyrelse beslutat att ombygga Molnsåtra bro har kostnaden för detta arbete ej medräknats i kostnadsförslaget.

För Agoväg orfordres ombyggnad av en bro vid punkt 19 och har särskild förslageritning härför upprättats.

Vattendomsstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen skall till Konungens Befallningshavande erläggas en avgift av 1 krona för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomsstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 15.323.20 kronor skall till Konungens Befallningshavande erläggas ett belopp av 15 kronor och skall bestyrkt avskrift av denna bestämmelse tillställas länsstyrelsen.

Kostnadernas fördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken senare bilagts detta utlåtande varför här endast hänvisas till nämnda tabell.

Företaget har betraktats som tre olika grupper och har i tabel-

len angivits huruvida delägarna är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnas genom dikningen. Härvid är att märka att den båtnad, som beräknats å stationsområdet, ej för närvarande tas i anspråk, varför järnvägen jämlikt 7 kap 29 § vattenlagen ej är pliktig att taga del i kostnaden för företaget, förrän densamma begagnar sig av båtnaden. På grund härav skall intill dess järnvägen ej begagnar sig av båtnaden, den å denna båtnad belöpande andel i kostnaden gäldas av den andra intressenten. Talan angående skyldighet för järnvägen att delta i kostnaden för företaget skall enl. 11 kap. 17 § vattenlagen anhängiggöras hos Österbygdens Vattendomsstol genom stämning. Då någon framställning att få erlägga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts, har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synkostnaderna skola förskjutas av sökandena och skall för dessa kostnaders slutliga fördelning, gälla var och ens andel i företaget räknat efter förbättringsvärdet

Fördelning av syneförbättringskostnaderna finnes verkställd i ovanstående tabell.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomsstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall så tidigare inom sextio dagar från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomsstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomsstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 73 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande den är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden någon intressent inlämnat sina till vattendomsstolen ställda besvär.

Molnäsåtra den 16 juli 1924.

Nils Risberg.

Statens Lantbruksingenjör.

Au. Åberg.

C.O. Pettersson.

Biträdande gode män.

Biträdande gode män

B e v i s

öfver verkställd besiktning af det företag, som avser utdikning af mark tillhörande Molnsåtra-Hallbäcks torrlägningsföretag i Järfälla socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 21 november 1925.

Statsunderstöd: statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget

kronor 3.760.-

Odlingslån kronor 11.280.-

Vid företagen besiktning af ovan angivna företag har detsamma befunnits utfört i enlighet med den fastställda arbetsplanen med följande ändringar. Diket C-K har förägrats i helt ny sträckning med sin nedersta punkt vid pål 19+50 och öfversta punkt 10 meter öster om punkt K. Mellan dessa punkter går avloppet rakt. Ströchan 9+76-11+70 har lagts med 30" runda cementhulvertar i lutning 2.5:1000. och har i ledningen inlagts 1 st. intagsbrunn samt 2 st. inspektionsbrunnar på sätt som är föreskrivet för täckta ledningen nedanför punkt F. Från 11+70 går avloppet med samma bottenlutning och en bottenbredd af 0.3 m. samt sidolutning af 1:1.5 till punkt 12+5. Intagsbrunnen vid 22 har flyttats till punkt F och har mellan F och 22 lagts en 30" rund cementhulvert. Vid 22 har lagts en inspektionsbrunn. De samtliga förändringar äro väl utförda och medfört förbättringar i planen för företaget förordas företaget till godkännande. Samtliga förändringar äro å såväl planen som profilen inlagda med grön färg.

Stockholm den 15 februari 1926.

NILS RISBERG
Statens Lantbruksingenjör
Stockholm

Statens Lantbruksingenjör.